

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nou guvern român

(=) După retragerea cabinetului Brătianu, la cârma statului nostru se instalează, cu ziua de 10 Noemvrie 1928, un nou guvern, alcătuit de astă dată din reprezentanții partidului național-țărănesc și primit, atât în capitală, cât și în restul țării, cu mari ovațiuni.

Țara așteaptă și dorește un regim capabil să resolve probleme mari și grele, pe toate țărmurile vieții publice, întărind temelile tinărului stat, asigurându-i creditul în lăuntru și în afară, ridicându-i finanțele, comerțul, industria și agricultura, prin valorizarea bogățiilor, cu care bunul Dumnezeu a înzestrat pământul minunatei noastre patrii, ajunse, după cumplite veacuri, la unitate politică.

Patriotismul Inaltei Regențe a ho'ârât ca, primind demisia guvernului național-liberal, să încredințeze formarea noului guvern partidului național-țărănesc, după ce înjghebarea unui cabinet zis de concentrare sau coaliție n'a izbutit.

Însărcinat cu formarea guvernului, dl *Iullu Maniu* a prezentat următoarea listă:

Președinția consiliului și ministru fără portofoliu: *I. Maniu*.
Interne: *Al. Valda-Voevod*.
Externe: *G. G. Mironescu*.
Finanțe: *M. Popovici*.
Justiție: *Gr. Iunian*.

Agricultură și domenii: *Ion Mihalache*.

Industrie și comerț: *Virgil Madgearu*.

Instrucția publică: *N. Costăchescu*.

Culte și arte: *Dr. A. Vlad*.
Comunicații: *general Alevra*.

Lucrări publice: Interimar: *Pan Halippa*, ministru de stat fără portofoliu pentru Basarabia.

Sănătatea publică: *S. Dan*.
Muncă: *Ion Răducanu*.

Răsboi: general *H. Cihoschi*.
Ministri de stat fără portofolii: *Voicu Nițescu*, pentru Ardeal; *Sever Bocu*, pentru Banat; *Sauciu Săveanu*, pentru Bucovina.

Subsecretari de stat: *D. R. Ioanițescu* și *Ed. Mirto*, la interne.

I. Lugoșanu, la prezidenția consiliului;

Dr. Aurel Dobrescu,
Virgil Potârcă.

O parte însemnată a membrilor noului guvern o fac astfel frații noștri din vechiul regat, bărbați politici cu experiență, sprijiniți astăzi de oameni cari, în sbuciumările Ardealului înainte de război și în cursul războiului, au adus intereselor naționale servicii însemnate, ce nu le pot tăgădui, pe dreptate, nici adversarii lor neîmpăcați.

Dl *Maniu* nu a luat asupra sa nici un portofoliu, rezervându-și numai prezidenția, ca așa cu atât mai ușor să țină în mâinile sale firele conducerii unitare a statului.

Cel mai însemnat ministriu, cel de interne, s'a încredințat dlui *Vaida*, care a dat atâtea dovezi de curaj și bărbăție în dieta maghiară întru apărarea drepturilor poporului nostru.

În fruntea ministerului de război e dl general *Cihoschi*. Adevărat soldat din creștet până în tălpi. În timpul de 7 ani (1920—1927) cât a fost comandantul corpului VII de armată, Sibiu, a câștigat nu numai stima și simpatia noastră, ci și încrederea și admirațiunea.

Departamentul cultelor s'a încredințat unuia dintre bărbații marcanți ai bisericii noastre, dlui *Dr. Aurel Vlad*. Distincția este bine meritată de vechiul membru al corporațiilor bisericesti ortodoxe ardelene, o personalitate care a adus și până acum servicii mari și prețioase așezămintelor culturale, economice, filantropice și religioase din Ardeal. Dl *Dr. A. Vlad*, ca ministru, va rămânea, după convingerea noastră, credincios trecutului său de cinste, muncă și dărnicie.

Un document de «*rdă patriot*», în înțelesul cuvântului de pe vremea stăpânilor maghiare, prezentase dlui *Maniu*, *Vaida* și soților de luptă, însuș contele *Ștefan Tisza*, care în timpul marelui război întreținea corespon-

dență și cu episcopul greco-catolic din Ardeal, *Vasile Hossu*, și într'o scrisoare, din 12 Iunie 1915, declară prelatului român, cu privire la atitudinea politică a membrilor comitetului național, următoarele:

«*Pe toți acel români cari vreau să înrăurească asupra guvernului ungar sau asupra ministerului de externe prin învoeli cu factori străini*, (să se noteze că sub «*factori străini*» este vorba numai de Viena și Berlin), *îl consider de răi patrioți*». Ministrul *Tisza* sfârșește această declarație cu amenințarea la adresa celor din comitet: *eu îl voi face să și simtă urmările acestei atitudini.**)

Contele *Ștefan Tisza* nu și-a uitat amenințarea: Dl *I. Maniu*, «*răul patriot*», a fost mobilizat de autoritățile cătănești maghiare și trimis apoi pe front... Soco-teala din urmă a ieșit însă alt fel, decât o plănuiise șiretlicul diplomației dela Budapesta.

Prin noul guvern, Ardealul este chemat să-și aducă partea de contribuție ce i se cuvine la îndrumarea vieții de stat. După făptuirile, mai mult negative, desfășurate într'o lungă luptă de opoziție, partidul național ardelenc, devenit național-țărănesc, primește sarcina unei munci pozitive și producătoare în toate ramurile activității publice.

Principiile conducătoare, în drumul ce ni se deschide, vor fi aceleași, care le-am indicat și la altă ocazie. Adecă: în locul prim trebuie să susținem și mai departe principiul *unificării* vieții de stat și a instituțiilor ce sprijinesc această viață.

Din conștiința unității de neam a ieșit biruitoare ființa statului național; prin urmare, ori care bărbat de stat, cetățean al României Mari, va avea înaintea ochilor nevoia imperativă d'a așeza viața statului pe temelia unei organizații tari, unde să-și găsească locul și rostul, în armonie organică cu viața întregului, toate părțile din care s'a alcătuit. Regionalismul este admis numai în senzul lui bun și acceptabil,

*) Gróf Tisza István, Összes munkái, Budapest, 1923—1927, Franklin-társulat, vol. III, pagina 367.

potrivit intereselor patriei comune, binelui întregului neam. Nu sântem prieteni ai devizei «*Ardealul al ardelenilor*»; sântem sincer însuflețiți ai imperativului dictat de conștiința românească: *Ardealul al românilor!*

La îndeplinirea operei naționale, să facem politică de înfrățire la muncă de construire, cu toate forțele mobilizate, pentru a duce steagul la deplină izbândă.

Sfințirea bisericii din Șercaia

Abia sosit la reședința sa Inaltul nostru *Arhipăstor*, din regiunea Murășului, dela sfințirea bisericii din Sebeș-Alba, și a treia zi, în 7 Noemvrie a. c., a plecat cu grabire spre regiunea Oltului pentru sfințirea bisericii celei noi din Șercaia, însoțit de consilierii *Dr. V. Bologa* și *Dr. A. Crăciunescu*. O zi frumoasă de toamnă, cu razele aurii ale soarelui, înfrumseța și favoriza ostenele înaltului prelat.

În dimineața zilei Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril a descins în Gara Șercaia. Aici a fost primit de dl prefect al județului Făgăraș: *Alexandrescu*, însoțit de dnii *Dr. Bolfa* medicul circumscripției, *Tănăsescu*, magistrat, și *Dr. Socaci*, avocat.

Câțiva pași dela gară, în drumul principal spre oraș, aștepta mulțimea poporului nostru în frunte cu prim-pretorul plășii *dl Langa*, la o frumoasă poartă de bineventare. În cuvinte însuflețite a întâmpinat dl prim-pretor sosirea Inalt Prea Sfinției Sale, cărora a răspuns cu părintească mulțămire, împărțind arhierescă sa binecuvântare.

A pornit apoi convoiul spre oraș, în frunte cu un banderiu de mândri românași călăreți de munte, în costumul lor pitoresc popular cu frumoase steaguri tradiționale, la reședința proto-popească din Șercaia. Aici a fost întâmpinat, între uralele credincioșilor, de părintele proto-pop al locului *P. C. Vasile Stoicanea*, asistat de corul preoților în ornate bisericesti cu cruce și sf. Evanghelie.

Dela reședința protopopească a plecat convoiul în frunte cu Inaltul Arhipăstor la biserica cea nouă, zidită ca o podoabă aleasă în centrul orașelului, pentru a cărei sfințire imediat s'a început serviciul divin, după prescripțiile tipicului bisericii noastre de răsărit, cu pompă și fast impunător. După sfințirea bisericii, s'a oficiat sfta liturghie. Răspunsurile au fost date de corul tinerilor studenți ai Academiei teologice din Sibiu, cu neîntrecută nuanțare artistică a frumoaselor noastre cântări religioase bisericesti sub conducerea dlui *Candid Popa*.

Oficiul divin, desfășurat cu înaltă demnitate, l-a încheiat I. P. S. Sa cu un luminat cuvânt ocazional, pătruns de duhul înțelepciunii evanghelice, de învățăturile trebuitoare vieții noastre de toate zilele, pentru asigurarea binelui comun, al propășirii neamului, bisericii și patriei noastre străbune. Vădit impresionant și cu urme adânci în sufletul mulțimii asistente.

La reședința protopopească s'au ținut *recepțiunile*. Au fost primiți reprezentanții administrației, în frunte cu dl prefect *Alexandrescu*, justiției, bisericii noastre și ai poporului din mai multe comune. I. P. S. Sa a dat și la acest prilej multe orientări părintești, pe lângă arhierasca sa binecuvântare.

După câteva vizite ale Inaltului Arhipăstor pela fruntașii comunei, a urmat o masă comună în restaurantul din loc cu frumoasă sală încăpătoare, aranjată cu peste 200 tacâmuri. I. P. S. Sa a închinat întâiul păhar în sănătatea Majestății Sale Regelui nostru *Mihai I*, iubitul nostru Suveran, implorându-i ocrotirea Cerului pentru gloria Coroanei Române și nădejdele neamului în viitor... Uralele nu mai încetau.

Toastele s'au continuat. Dl prefect *Alexandrescu*, a închinat în sănătatea I. P. S. Sale, animând sufletele cu o puternică elocvență. I-a răspuns însuflețit pâr. consilier *Dr. A. Crăciunescu*, etc. Am avut plăcerea să ascultăm și două voci de fruntași din popor, exprimându-și simțămintele lor, ca reprezentanți ai societăților «Sfântul Gheorghe» și «Caselor naționale» din acel ținut, în cuvinte bine alese, fluente și adânc simțite.

De încheiere părintele protopop *Stolcanea* a mulțămît I. P. S. Sale pentru osebita bucurie ce a făcut credincioșilor săi devotați din acest ținut, cercetându-i în pământul lor strămoșesc și împărtășindu-i de arhierasca sa binecuvântare. Mulțamește dlui prefect *Alexandrescu*, primăriei comunale și tuturor binefăcătorilor ctitori, care i-au dat sprijinul lor creștinesc pentru ridicarea acestui nou Sion al credinței noastre strămoșești în sinul

bravului nostru popor din această frumoasă regiune a țării noastre.

Cu trenul dela 3 ore d. m. I. P. S. Sa a plecat la Sibiu,

Cum trebuie privite raporturile dintre preot și medic

Dintre toate profesiunile libere, acele ce exercită o influență morală deosebită asupra individului și societății, sânt fără îndoială: profesiunea sacerdotală a preoților și cea medicală a medicilor.

Preotul, prin misiunea sa, dirijă creștinește individul și susținându-l moralicește, contribuie la buna ordine și armonie familială și socială; medicul ca păzitor al igienei fizice și morale, ca prevenitor și vindecător al boalelor și viciurilor, contribuie de asemenea nu numai la menținerea sănătății individului, dar și la aceea a familiei și societății.

De altfel această activitate comună s'a afirmat totdeauna în limbaj, de oarece medicina primitivă a avut caracter sacerdotal.

Dacă astăzi medicul trece întrucâtva, din domeniul credinței religioase, în acel al credinței științifice, aceasta o face prin necesitatea naturală de a lega actele sale particulare la principii generale, lărgindu-le, astfel, cadrul și valoarea.

Dar trebuie să recunoaștem că, în serviciul științei, medicul servește religia: bunătății, milei, compătimirii etc. ca și preotul. Ușurând suferințele legate de viață, ambii profesioniști exercită deci, funcțiunile unui aceluiaș minister social, a cărui inspirație și creație nu pot fi decât principiile religiei creștine.

De altfel conflictul între știință și credință este ilogic și de ordin mai mult pasional de cât rațional. În adevăr blocul de cunoștințe științifice pozitive, experimentale sau demonstrabile, aparține unei categorii (știința), suma ideilor generale filozofice și religioase care sunt de domeniul credinței, aparține celeilalte categorii. Nu înțeleg de ce aceste două categorii ar fi exclusive una față de cealaltă! Dacă sunt unii materialisti cari se mulțumesc numai cu cunoștințele experimentale, de ce să privim ostil spiritualiștii, cari acceptând integral știința pozitivă demonstrată, pretind să îmbrățișeze aceste cunoștințe științifice, în un ansamblu de idei generale ale credinței religioase.

Că ei adaogă un supliment de informațiuni pentru a fonda o morală, este foarte natural și cu atât mai acceptabil, cu cât aceste morale nu obligă, nu jenează pe nimeni, din contră pot folosi tuturor.

A înțelege bine și a asimila cât mai multe cunoștințe este satisfacția instinctului de perfecționare, — care caracteriză spe-

mulțămît, că i-a fost hărăzit dela bunul Dumnezeu, să poată închina sfintei sale misiuni un nou altar în sinul poporului român.

cia omenească. Spiritualiștii deci nu numai că nu constituie o clasă inferioară de oameni dar din contră îi putem considera ca un grup superior și de o importanță cu atât mai netăgăduită, cu cât credința religioasă este aceea care a dat morală societății noastre timp de 20 secole.

Importanța practică a serviciilor ce le aduce medicul și preotul, reese și din solidaritatea intimă a celor două părți constituante ale ființei omenești: Corpul și sufletul.

Această solidaritate impune, ca tratamentul unei părți să fie concomitent cu al celeilalte. Influența psihică nu se poate exercita însă atât în tulburările fizice, cât mai ales în cele psihice, fără cunoștințe biologice și psihologice necesare. Urmează deci că atât preotul cât și medicul, în exercitarea operei de direcție mentală sau morală, să posedă implicit aceste cunoștințe.

Am vorbit de tulburări și boale, căci se știe că pe terenul boalei se ia cel mai apropiat contact între medic și preot. Pe acest teren cu limite nesigure sau contestate, în acest domeniu puțin explorat sau rău explorat, urmează ca acești doi călători, exploratori, să înainteze. Este natural deci ca ei să nu plece izolați, ci să înainteze împreună, solidari și destul de bine echipați, pentru a aduce cât mai multă lumină binefăcătoare nu numai religiei și medicinei, dar și individului, familiei și societății.

Evidențierea necesității unei bune înțelegeri și colaborări dintre medic și preot, reiese deci, din întreaga lor acțiune socială.

Cum în vindecarea relelor umane, preotul și medicul nu pot avea decât aceiași clienți, cum ei nu pot îngriji de cât aceiași indivizi sau bolnavi (psihici), pentru a se pune de acord, este nevoie ca ei să urmeze aceleași mijloace.

Negreșit că acei ce sunt cu totul streini de medicină, vor găsi că nu există o analogie între bolnavul care se adresează medicului și culpabilul care se adresează preotului, că cel dintâi este atins de o tulburare organică, iar cel de al doilea un om care păcătuiește.

Experiența medicală a arătat medicului, precum cea sacerdotală a confirmat preotului, că foarte multe cazuri țineau de ambele caractere și că deci mulți, cu tulburări psihice, și în special morale, aveau nevoie pe lângă medic și de preot.

Dacă însă am merge mai departe, să vedem, care este criteriul sau caracterul esențial, care deosebește pe clientul sacerdotal, de cel medical, am vedea că nu este de cât responsabilitatea.

Cunoaștem cât de mari sunt variațiunile responsabilității și ale liberului arbitru la indivizi cu stări normale.

Ne putem ușor închipui, cum aceste variațiuni există tot așa de mari și la indivizi bolnavi, și deci, că o apreciere justă a responsabilității rămâne o operă foarte delicată.

Este știut apoi faptul, că între clientul culpabil, care pare că se bucură de o sănătate fizică și psihică bună, care poartă o responsabilitate a greșelilor sale, care ar putea fi considerat ca un penitent ce ține exclusiv de preot și între clientul psihopat, cu leziuni nervoase și mintale, care este jucăria pasivă a influențelor exterioare, sau a delirului lor intern, care are nevoie exclusiv de medic, există o clasă mare de intermediari cu libertăți mai restrânse, cu responsabilități mai micșorate. La acești indivizi boala și culpabilitatea se combină, formând un tot, foarte greu de analizat și de disecat pentru a se vedea care este partea ce revine unuia din acești 2 profesioniști.

Dacă preotul și medicul sunt incomplet pregătiți în practica profesiunii lor și dacă unul oarecare nu are cunoștințe de practica celuilalt, pot considera clientul, care se prezintă, ca aparținând numai resortului lor și-l vor trata în consecință. Se poate întâmpla și se întâmplă chiar, că unul și acelaș client să consulte și să primească dela ambii profesioniști, prescripțiuni diferite, care negreșit nu pot fi spre binele său.

Nu numai atât, dar în numeroase cazuri, preotul lipsit de cunoștințe psihopatologice, nu va putea răspunde întrebării ce și pune conștiinței sale, dacă penitentul ce-l are în față este un bolnav sau un culpabil? Foarte mulți din acei cu tulburări ce poartă stampila responsabilității atenuate, ca și mulți cu abulii (lipsă de voință) patologice etc. vor scăpa influenței și observațiunii sale.

Și nu trebuie să uităm că există o similitudine între cazurile de conștiință ce se pun atât preotului cât și medicului. Pentru a cântări bine în această conștiință, trebuie să cunoaștem materia de cântări, deci cazul din litigiu, precum și balanța cu care cântărim, deci jurisprudența medico-sacerdotală.

În soluționarea cazurilor de conștiință medico-sacerdotală, părțile consultate trebuie să facă apel deci atât la datele practice medicale, cât și ale disciplinei ecleziastice. Luminile care ar veni dela ambele (religie și știință) pot

intensifica mai mult, lumina ce ne-ar da-o numai una din ele.

În familie apoi, ambii directori morali (preotul și medicul) exercită de asemenea aceeași influență conservatoare. Îndreptând pericolele materiale și morale care amenință familia, ei pot ajuta atât părinții cât și copiii să treacă peste greutățile comune. Ambii caută deci să mențină — în o activitate normală, — această celulă elementară socială.

Iar prin dubla acțiune individuală și familiară, medicul și preotul impun colectivității organizate, o morală socială, un altruism caritabil, un sacrificiu mutual care este condiția conștiinței și trăinicieii tuturor societăților organizate. —

Imi rezerv dreptul ca în alte articole să insist asupra cunoștințelor și metodelor necesare și comune (ambilor terapeuțiști) pentru tratarea suferințelor sau indivizilor, ce țin de domeniul ministerului medico-sacerdotal.

Pot spune însă că la mijloacele omenești de care dispune medicul (mijloace de profilaxii și igienă fizică și psihică), preotul mai adaugă un mijloc superior, divin, influența iertării, influența care pleacă din dispenzarul penitenței, de care dispune numai el.

Chiar în partea de influență psihică, în aceea a persuasiei sau sugestiei, preotul încă are un avantaj față de medic, acesta din urmă lucrează numai prin autoritatea persoanei sale, pe când cel dintâi adaugă și o parte sacramentală.

Partea sacramentală fiind astăzi neglijată de o parte din public, care se arată lipsit de încrederea necesară, urmează ca preotul să caute a-și întări autoritatea sa personală înarmându-se

pe lângă cunoștințe teologice și de cele biologice sau psihologice, cu care să poată exercita mai complex profesiunea sa.

Iată destule argumente care pledează pentru faptul arătat mai sus ca preotul să cunoască mijloacele raționale de influență și direcție morală, precum și pe cele elementare de investigație psihologică și psihiatrică, care stau la baza psihoterapiei.

Noțiunile elementare de Psihiatrie și Psihoterapie nu trebuie să lipsească din cursurile și conferențele predate în seminarii și academii teologice. Prin ele s'ar putea ajunge la o colaborare mai ușoară și mai intensă între preoți și medici.

Expunând în acest articol anumite fapte am făcut și oarecare propuneri.

Cei indiferenți mă vor crede un iluzionist, alții vor crede în o tentativă laudabilă, dar fără rezultat practic, alții mă vor socoti poate chiar de rea credință.

La toți le-aș răspunde că efortul este loial și ca orice încercare sinceră, nu poate rămâne cu totul sterilă.

Dacă majoritatea medicilor se vor arăta poate sceptici, cred că printre preoți vor exista mai mulți optimiști.

Nu trebuie să se uite faptul, că noi oamenii sosim târziu, în o lume creată foarte de mult și că în această lume păstrăm totdeauna o credință în profesiunea noastră și o speranță în viitorul nostru.

Ei bine, tocmai această credință și speranță justifică cele ce am scris și voi mai scrie. Ele îmi vor constitui de altfel recompensa și mulțumirea sufletească că mi-am făcut datoria.

Dr. Gh. Preda,
vicepreș. al «Astreii».

Ziua Onomastică a M. S. Regelui Mihai I.

Cu tradiționala însuflețire românească a fost sărbătorită în Sibiu la ziua Sf. Arhangheli onomastica Majestății Sale Regelui Mihai I. În zorii zilei pe toate edificiile publice și casele particulare au fost arborate drapelurile naționale.

În catedrală, după terminarea Sf. Liturgii, la ora 11 s'a slujit Te Deum de P. S. Sa arhierul Vasile cu asistența preoțimeii locale iar cuvântarea ocazională a fost rostită de părintele protopop militar Dăncilă.

La acest act solemn au luat parte dnii ofițeri superiori din garnizoană în frunte cu dl general C. Găvănescu, comandantul coroului VII armată, și șefii autorităților civile, profesori și elevi dela institutele de învățământ.

În fața catedralei era postată o companie de onoare a regimentului 90 Infanterie, cu drapelul și muzica militară.

În toate bisericile arhieriscopiei de Alba-Iulia și Sibiu în ziua Sf. Ior Arhangheli s'au rostit rugăciuni ferbinți pentru îndelunga viață și sănătate a Majestății Sale.

Faptul că Majestatea Sa Regele poartă numele celui dintâi înfăptuitor al unității naționale e un semn al vremilor viitoare. Lui îi va reveni datoria să ducă la consolidare desăvârșită ceea ce s'a creat prin voința națională și vitejia soldatului român.

Anunț

Se aduce la cunoștință publică, că Ven. Consistor al Mitropoliei noastre, în ședința plenară din 12 Octomvrie 1928, a decis urcarea taxei dela 100 la 500 lei după fiecare apel intrat la Consistorul mitropolitan.

Sibiu, 6 Noemvrie 1928.

Consiliul arhieriscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

INFORMAȚIUNI

În școală. Ministrul Casei regale comunică: M. S. Regele împlinind vârsta de 7 ani, a început școala, având ca profesori pe dnii: Inspector general școlar, Nicolae Sasu, pentru cunoștințele cursului primar, și Maior Emil Pălângeanu pentru educația fizică. Educația morală și religioasă este condusă de însăși A. S. R. Principesa-Mamă.

Vizitație canonică a făcut P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului, în zilele de 2—5 Noemvrie a. c., în parohiile sale de sub stăpânirea aliaților noștri iugoslavi. În suita P. S. Sale se găseau: I. P. C. Sa arhierandritul Policarp, consilierul episcopesc Mihai Păcășanu, protop. Dr. Ștefan Cioroianu ș. a. Credincioșii, din toate comunele vizitate, au rămas profund mișcați și mângâiați de cuvintele părintești ale arhierului lor.

† **Dr. Emil Pușcariu**, cunoscutul bacteriolog, profesor universitar și director al Institutului antirabic din Iași, a decedat în 3 Noemvrie a. c. Corpul regretatului profesor a fost transportat dela Iași la Bran, unde i s'a făcut înmormântarea în 8 Noemvrie 1928. Odihnească în pace!

Nou președinte al Statelor unite nord-americane a fost ales, în 6 Noemvrie a. c., cu mare majoritate de voturi, protestantul Hoover, candidatul partidului republican, împotriva catolicului Smith, candidat al partidului democrat.

Regionalismul «Unirii» dela Blaj. Așa de câteva ceasuri ajunge la cărma statului guvernul prezidat de dl I. Maniu, monitorul de pe Târnave, *Unirea*, foaia mitropoliei Blajului, proroceste despre «Cei câțiva ortodocși regăteni pripășiți (!) de curând prin părțile acele» (din Maramurăș), că — «s'ar putea întâmpla acum foarte ușor (cu venirea dlui Maniu la putere) să fie siliți a-și cam lua catrafusele»... Monitorul blăjan continuă să-și facă de râs mitropolia.

FOIȘOARA

Imitați-i!

Cum lucrează cehii pentru o colaborare durabilă

Din prilejul jubileului de 10 ani de existență s'au întrunit în Praga vre-o câteva personalități marcante, din toate partidele politice și clasele sociale și au înaintat Președintelui Republicii Cehoslovace următorul manifest:

Dle Președinte!

Primiți salutul cetățenilor, căci, pe lângă toată deosebirea de păreri, de interese și de probleme, ce există între ei, — simțesc trebuința de a se întruni, în presara aniversării a 10 ani de existență a Republ. Cehoslovace și a-și da mâinile, pentruca să renouască amintirea zilei binecuvântate. Ne aducem aminte cum a luat ființă statul nostru dintr'un spirit general de colaborare și solidaritate și cum singură tendința sănătoasă a națiunii a unit atunci pe persoanele singurate, partidele, clasele sociale, și pe cetățenii de orice rang. Dacă statele se susțin din aceea din ce s'au zămislit, atunci trebuie ca spiritul colaborării să se mențină în mijlocul nostru.

Ne-am adunat, ca să ne spunem, că are fiecare să se îngrijească, acolo, unde poate, ca spiritul acesta să nu dispară. Sunt unele lucruri, cari ne despart, promitem însă că — cu toate acestea — nu vom uita *ceea ce ne unește*.

Dle Președinte! Faptul că stați dvoastră în fruntea Republicii Cehoslovace, un etician și un filozof al umanității, ne-a creat în lume un credit deosebit moral, într'o vreme când am avut trebuință de el, ca stat nou. D-voastră vă compete mulțumita noastră. Simțim însă tot odată îndatorirea de a duce în îndeplinire, ceea ce numele dv. a promis: Statul nostru trebuie să fie un stat al dreptății naționale și sociale, politica noastră externă o politică consecventă de pace. S'a așteptat dela noi ca să fim un element constructiv în noua Europă. Politica noastră internă și externă a făcut tot ceea ce i-a stat în putere, ca să nu înșelăm pe nimeni în așteptările acestea și să nu întărim niciodată confuzia și nesiguranța. Este partea noastră onorifică, cu care am putut contribui noi la garanțiile păcii mondiale. Privim spre Geneva, ca spre locul unde se lucrează serios și conștient pentru viitor.

Avem în internul granițelor noastre proprii o parte din problema națională a lumii: credem că va fi rezolvată astfel, ca națiunile statului acestuia să poată trăi împreună, în pace, stimându se reciproc și lucrând împreună.

Nu putem exista pe lume altfel decât ca națiune democratică. Numai printr'un regim democratic pot fi promovate toate puterile creatoare naționale. Au fost la noi două mișcări împotriva democrației, una dela stânga, a doua dela dreapta (e vorba de mișcarea dictatorială și de cea comunistă — Trad.). În ziua aniversării a zece ani de existență a Republicii vedem cum una e nimicită, cealaltă în ruine. Ele ne învață că bazele cele mai sigure ale democrației — și nu există altă cărare pentru noi — este mulțumirea poporului. Nu uităm că majoritatea absolută a națiunii este o *naștere muncitoare*, zace deci în interesul nostru, ca munca omenească să se îndeplinească în condiții, care să nu-i răpească *bucuria*. Retribuția muncii omenești trebuie să fie într'o relație justă față de modalitățile date ale producției și ale unui standard de viață, cinstit.

Înainte cu zece ani ne-am adus

cu toții, cu toată evidența, înaintea ochilor convingerea că o națiune, compusă ca a noastră, poate să ducă numai o politică social-progresistă. Dovezi vii ale acestei convingeri generale sânt unele din cele dintâi legi ale Republicii. N'avem să uităm așa ceva nici după zece ani, nici după mai mulți ani.

Faptul că poporul nostru este muncitor și cruțător, că principiile politicii noastre financiare au fost fericite, ne-a făcut independenți de credite externe și a cimentat printr'asta și independența noastră politică. Ar fi prematur însă să vorbim despre o maturitate națională completă și despre o construire desăvârșită a statului. Al doilea deceniu preia munca până aci necompletată. Pentru această muncă ne anunțăm cu toții *solidari*: solidaritatea n'are însă să fie panșera, care ar încătușa și strâmtora puteri tinere și nouă, cari vin cu probleme nouă, cari — fatal — vor fi altele într'al doilea deceniu, ca în cel dintâi.

Relația autorităților față de cetățeni și a cetățenilor față de autorități încă nu este contribuția cea mai bună la aprecierea măsurii libertății noastre, tot asemenea și relațiile centralismului față de administrarea auto-

Misionari budisti sosesc în Europa, veniți din orientul păgân. O astfel de societate budistă misionară s'a stabilit în Berlin și în Londra; aici își clădesc acum și o mănăstire.

Plan de reformă școlară. Autoritățile instrucțiunii publice engleze voesc să înlăture din școlile primare tablitele de peatră și, în locul lor, să introducă scrisul — la mașină. Copiii englezi vor avea să învețe întâi să scrie cu mașina, și numai după aceasta vor învăța scrisul cu mâna.

Dare — pe icoanele sfinte! Pentru a pune piedeci cât mai dese creștinilor, guvernul sovietic introduce acum impozitul pe toate icoanele purtate la procesiuni religioase... În localitatea Melekes, sovietul local a impus icoana Maicii Domnului la taxa de șase mii ruble aur (cam 1/2 milion de lei). — plătită imediat de credincioșii cari se aflau în procesiune.

Tot din Rusia. Unul dintre comisarilor poporului a ținut de curând o prelegere la Petrograd și a constatat, că «dușmanul» (biserica!) earăș își ridică glasul și se întărește, organizându-și reuniuni de tinerime, de femei, de coruri bisericești ș. a. Lucru în deosebi supărător pentru «tovarășul» comisar este împrejurarea, că în toate acele reuniuni nu există ființe desordonate sau chiar vagabonzi, ci cu toții duc trai neexceptionabil. Su-părarea tovarășului leninist ajunge însă culmea, când trebuie să recunoască și aceea, că mulți comuniști părăsesc societățile lor și intră în reuniunile creștinești.

nomă și față de puterile și elementele autonome, în general. Dacă e vorba ca generația viitoare să preia statul într-o constituție mai bună, decât a fost până acum, va trebui înainte de toate să se îndeplinească o politică corectă de investiție, care va fi problema principală a anilor viitori și testamentul nostru pentru urmașii noștri (desăvârșirea problemelor școlare, delăturarea greutăților de transport și de locuințe, meliorațiuni, electrificare, etc.)

Ramul slovac al națiunii, crescut strâns și tare în trunchiul național, are trebuință de un deosebit interes, plin de atențiune și de frățietate. În Slovacia sânt puteri proaspete, cari se vor dezvolta de aici înainte, spre binele întregii Republici.

Dle Președinte! Cu toții ne vom îngriji ca politica să nu ajungă în mâinile noastre numai o luptă brutală după o participare la putere și ca să nu întărească tăria oarbă a unora față de ceilalți. Nu putem fi mulțumiți cu nivelul vieții politice de până acum: vom tinde spre mai multă muncă pozitivă. Programele noastre se deosebesc și se vor deosebi — vom tinde ca să ne întâlnim cel puțin la nivelul discuției. Avem conducători, cari au înțeles să pună, deasupra intereselor lor proprii și a intereselor partidului lor și ale clasei lor sociale, interesele statului. Ne aducem cu recunoștință aminte de toți aceia, cari — ori în care loc ar fi fost ei — au adus servicii în spiritul acesta Republicii noastre. Exemplul or vrem să-l imităm și nici un alt exemplu. Sântem cuprinși de recunoștință pentru faptul că ne-a fost dat să facem parte din generația, care a trăit renașterea Statului nostru. N'ar fi fost aceasta cu puțință fără de munca generațiilor de mai înainte. Fie ca și noi să trăim în amintirea viitorului ca o generație, a cărei contribuție a fost pozitivă». —

Intre subscriitorii se află și Abatele **Dr. Zavoral**, pe lângă **Capek**, **min. Engliš**, **Tomašek** și alții.

(156) 1—1

Prăvălie de închiriat

Marele local de prăvălie din Sibiu, Strada Regina Maria Nr. 7 situat la dreapta intrării în această casă, este de închiriat pe termen de cinci ani începând din 1 Ianuarie 1929.

Reflectanții vor înainta ofertele lor până la 5 Decembrie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. în Sibiu, unde se pot vedea condițiunile de închiriere.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 632/1929 prot. (155) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela data primei lui apariții în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa a III-a vacante **Rușor** din protopopiatul Jiu.

Venitele parohiale sânt, în concordantă cu fasiunea din coala B, următoarele:

1. Sesiunea parohială, având: a) 2 jug. 1097 st. p. arător, b) 107 st. p. grădină, c) 114 st. p. livadă, d) 12 jug. pășune, e) 1 jug. 846 st. p. cimitir;

2. 2 mierțe (60 litri) porumb nesfârmit de fiecare cas (77 fumuri);

3. 77 zile de lucru;

4. Stola obișnuită; și

5. Salarul dela stat.

Este și casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, sediul Petroșani, în termenul prevăzut. Candiții se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare, la sfânta biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Petroșani, la 6 Noemvrie 1928. Oficiul protopopesc ortodox român Jiu în înțelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
protopop.

Nr. 628/1928. (153) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a din **Topârcea**, protopopiatul Săliște, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat cu adausele conform pregătirii și anilor de serviciu, cele fasonate în coala B.

2. Stola obișnuită în parohie și aprobată de forurile în cădere.

3. Jumătate din sesiunea parohială de 18 jugăre pământ arabil și livezi destinată parohilor.

Candiții își vor înainta cererile în termen legal subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de popor.

Săliște, la 1 Noemvrie 1928. Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu comitetul parohial din Topârcea.

Dr. D. Borcea
protopop.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de **Ioan Moșoiu**

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de **Mitropolitul Atanasie Mironescu**

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

„ II „ 150.—

„ III „ 120.—

„ IV „ 200.—

plus spese postale Lei 30.—

TURNATORIA DE CLOPOTE

SCHIEB & KAUNTZ

proprietar **F. KAUNTZ**

Sibiu, strada Morilor Nr. 2.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma **Schieb & Kauntz**. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă **Hans Schieb**

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma **Schieb & Kauntz**, turnătorie de clopote și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă **Fritz Kauntz**

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.

Nou!

A APĂRUT:

Nou!

„Mie a vietui este Hristos! ...”

— Scrisori pastorale —

De Icon. **Dr. Gr. Cristescu**, profesor. Prețul Lei 40, plus spese de poștă 10 lei

Teologie și Sacerdotiu

tipul clasic al păstorului ortodox și idealurile pastorale moderne, de Icon. **Dr. Gr. Cristescu**, profesor. Prețul Lei 30.—, plus spese de poștă Lei 10

Misionarism cultural

de Icon. **Dr. Gr. Cristescu**, profesor. Prețul 45 lei, plus spese de poștă 10 lei

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**.

A apărut, în a treia ediție, romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu** Prețul 60 lei, și porto.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de **Ioan Al. Bran-Lemény** Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—